

RANTA-hanke
Rakentamisen kiertotalous kunnissa

Eeva Hämeenoja, SYKLI
Rakentamisen
materiaalitehokkuus
7.11.2017

GNF
SYKLI
HAMK
Metropolia

RANTA

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Mikä on RANTA-hanke?

- Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rahoittama kaksivuotinen hanke (2016-2018), jossa edistetään rakennusten purkamiseen ja maamassojen hallintaan liittyvien käytäntöjen kehittymistä kunnissa kiertotalousperiaatteen mukaisesti.
- Green Net Finland'n, Suomen ympäristöopisto Syklin, Metropolia ammattikorkeakoulun ja Hämeen ammattikorkeakoulun yhteistyöhanke.

Hankkeen toimenpiteet

1. Kehitetään rakennusten purkujätteen hyödyntämistä nostavaa **hankintakriteeristöä** ja nostetaan esiin prosessin pullonkauloja.
2. Kehitetään **ymmärrystä rakennuksen purkamisesta johtuvista materiaali- ja energiavirroista** ja niiden arvosta ja jatko- ja hyödyntämismahdollisuuksista.
3. Kartoitetaan aiheeseen liittyvää **toimijakenttää** (mm. yritykset), aktivoitetaan uusia toimintamalleja sekä kartoitetaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia.
4. Tutkitaan maaperän puhdistamiseen ja infran rakentamiseen liittyviä **maamassojen hallintaa** kiertotalousperiaatteen mukaisesti.

3 Etunimi Sukunimi

10.11.2017

RANTA-hankkeen työskentelytavoista

Lähellä käytäntöä -
kolme tarkastelukohdetta

1. Helsingin kaupunki: Hernematalan teollisuushalli
2. Vantaan kaupunki / VAV: Korttelin purku (Tikkurila, Veturikuja 8, asuintalo, päiväkotiki ja seniorikoti)
3. Hämeenlinnan kaupunki: Maaperän puhdistamiseen ja infran rakentamiseen liittyvien maamassojen hallinta / Engelinranta

Yhteistyö ja tiedonvaihto muiden hankkeiden kanssa

Havainnot ja johtopäätökset marraskuussa 2017

- Havainnot ja johtopäätökset perustuvat kuntien edustajien kanssapidettyihin työpajoihin, haastatteluihin (yhteensä 6 kappaletta) ja julkisiin v. 2017 aikana julkaistuihin hankintailmoituksiin rakennusten purkamisesta.
- Kuntien haastatteluja täydennetään
- Yritysten haastattelut toteutetaan alkukevään 2018 aikana

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Havaintoja ja johtopäätöksiä

- Kiertotalousajattelua ei huomioida purku-urakan hankinnassa
- Tarjosten valintaperusteena halvin hinta
- Uuden ostaminen on helpompaa ja turvallisempaa kuin kierrätetyn
- CE-merkinnän puute on uusiokäytön esteenä
- Kunnilla ei mahdollisuutta myydä purkukohteiden materiaaleja
  - Mahdollisuus uusille toimijoille?

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Havainnot ja johtopäätöksiä

- Purkujätteiden **kasviuonekaasupäästöjen merkitys** on unohdettu kaupunkien tiekartoissa ja muissa vastaavissa selvityksissä
- **Kaupunkien omiin tavoitteisiin** tulisi määritellä konkreettisia numeerisia arvoja purkumateriaalien osalta
- **Kuntien hankintakriteeristöön** saatava vaatimukset purkumateriaalien uudelleenkäytölle ja kunnianhimoisemmat tavoitteet materiaalihyödyntämiselle
- **EU:n pre demolition audit -ajattelumalli** saatava vahvemmin mukaan kuntien purkuhankintoihin
- **Yhteistyötä** kierrätyskeskusten kanssa on tehostettava
  - yhteistyössä tunnistettava hyödyntämisen ja uudelleenkäytön kannalta sopivat materiaalit
- Helsingin kaupungilla on tällä hetkellä hyvin toimiva ylijäämämaiden massakoordinointi
  - laajentaminen muihin jakeisiin ja muille alueille

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Havainnot ja johtopäätöksiä

- Uusille ja kierrätetyille materiaaleille on saatava yhtenäinen luokitus, kuten esimerkiksi Hollannissa jo on
- Purkujätteiden **yhtenäinen luokitus** mahdollistaisi yhteisen koordinoinnin mutta edellyttää parempaa dokumentointia
  - **Sähköinen dokumentointi**
    - myös purku- ja rakennusjätteen materiaalivirrat ja tilastointi paranee
    - tarkoitus kehittää tietopalvelu rakennetun ympäristön materiaalivirtojen seurantaan (YM 2017, 16)
- Sähköinen markkinapaikka
- Myös purkumateriaaleille määriteltäisiin CE -merkinnät verrattavuuden parantamiseksi ja hyötykäytön lisäämiseksi
- Purkumateriaaleissa kannattaa keskittyä suuriin volymeihin
  - **taloudellisuus**

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Havainnot ja johtopäätöksiä

- Uusiotuotanto on **suunniteltava** niin, että purkumateriaaleja voi käyttää paremmin uudelleen
- Uudisrakentamisessa tarjoajia ei saisi rajoittaa liikaa, jotta purkumateriaaleja olisi paremmin mahdollista uudelleen käyttää
  - Näin minimoidaan korjaus- ja purkutoiminnan jätteitä jo rakennusten **suunnittelu- ja rakennusvaiheessa**. (YM 2017, 13)

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

9

Havainnot ja johtopäätöksiä

- Purkaminen on nykyisellään pakollinen erillistoimenpide ennen uuden rakentamista, minkä takia se pitää tehdä nopeasti ja halvalla
- Purkaminen voitaisiin nähdä kiertotaloustoimenpiteenä, jonka avulla kunta voi
  - Parantaa resurssitehokkuuttaan
  - Edistää vähähiilisyttä
  - Lisätä uudelleenkäyttöä oman kunnan alueella, mikä voisi parantaa työllisyyttä, vähentää kuljetuksia sekä säästää aikaa ja rahaa

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

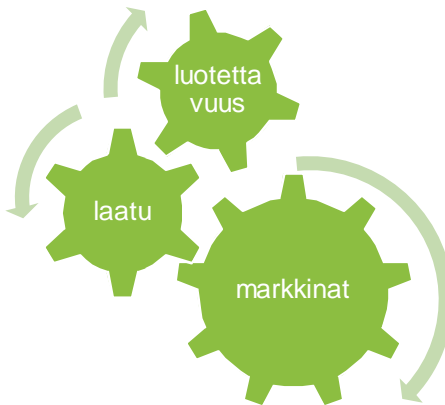
Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

10 Etunimi Sukunimi

10.11.2017

11 Etunimi Sukunimi 10.11.2017

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

KIITOS!

suvi.hakamies@gnf.fi
eeva.hameenoja@sykli.fi

Lisätiedot: <http://gnf.fi/fi/gnf/ranta-rakentamisen-kiertotalous-kunnissa>

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

12